

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (L.Bagrin)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A.Panov, M.Anton, V.Cotorobai)

ÎNCHEIERE

04 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Consiliul municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău și de Societatea cu răspundere limitată „MAGVIUS-SP”, reprezentată de avocatul Chetrușca Viorel,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de APLP 54/39 și membrii acesteia Dimitriu Diana, Andronic Angela, Aproțchi Liliana, Vihor Elena, Corlăteanu Larisa împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primarului General al municipiului Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu răspundere limitată „MAGVIUS-SP” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 23 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul depus de avocatul Kovali Vladimir în interesele apelanților APLP 54/39 și membrii acesteia Dimitriu Diana, Andronic Angela, Aproțchi Liliana, Vihor Elena, Corlăteanu Larisa, a fost casată hotărârea din 06 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 26 ianuarie 2016, reclamanții APLP 54/39, în persoana administratorului Roșca Pavel și persoanele fizice Dimitriu Diana, Andronic Angela, Aproțchi Liliana, Vihor Elena, Corlăteanu Larisa au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primarului General al municipiului Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu răspundere limitată „MAGVIUS-SP” cu privire la recunoașterea ilegalității refuzurilor Consiliului municipal Chișinău nr. 21/2131 și nr. 21/3551-p din 30 decembrie 2015, anularea certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 349/15 din 22 iunie 2015 eliberat de Societatea cu răspundere limitată „MAGVIUS-SP”.

În motivarea acțiunii au indicat că la 30 noiembrie 2015, prin scrisoarea nr. 21/6973 din 23 noiembrie 2015 și scrisoarea nr. 21/1936 din 26 noiembrie 2015, au

aflat despre faptul că Primăria mun. Chișinău a eliberat SRL „MAGVIUS-SP”, certificatul de urbanism pentru proiectarea unui bloc D+P+8E+M, care este ilegal și contravine intereselor locatarilor din blocurile nemijlocit învecinate, prin urmare, s-au adresat cu o cererea prealabilă, solicitând anularea certificatului, până la eliberarea autorizației de construire.

Au invocat că la 30 decembrie 2015, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, în persoana șefului interimar Carpov Ion, prin scrisorile cu nr. 21/2132 și nr. 21/3551-p, a informat reclamanții că nu sunt motive pentru anularea certificatului de urbanism pentru proiectare, care a fost eliberat în conformitate cu Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea lucrărilor de construcție.

Au susținut că atât răspunsurile primite de locatari și APLP 54/39, cât și certificatul de urbanism eliberat SRL „MAGVIUS-SP”, sunt contrare legii și sunt pasibile de a fi recunoscute ilegale, cu anularea actului emis, care contravine art. 315 alin. (1) și art. 316 alin. (2) Cod civil, art. 46 alin. (1) al Constituției, art. 1 Primul Protocol CEDO și art. 16 al Legii cu privire la proprietate, precum și art. (1) alin. (1) - (4) al Legii nr. 163 din 09 iulie 2010, privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.

Au menționat că în asemenea mod Consiliul mun. Chișinău, prin intermediul reprezentanților Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, viceprimarul Grozavu Nistor și secretarul Consiliului mun. Chișinău, au ignorat prevederile conținute în normele enunțate supra și a eliberat certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 249/15 din 22 iunie 2015, în lipsa acordului coproprietarilor de imobil - casa nr. 59 din str. A.Russo mun. Chișinău, interesele cărora sunt afectate în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatării blocului, pentru care s-a eliberat certificat de urbanism și care urmează a fi construit.

Au afirmat că pârâtul a ignorat și prevederile pct. 19 din Reglementările tehnice „Reguli generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova” RT DSE, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1159 din 24 octombrie 2007, care stipulează, că construcțiile temporare trebuie amplasate față de alte clădiri și instalații la o distanță de minimum 15 m (cu excepția când, conform altor norme, este necesară o distanță de siguranță la incendiu mai mare) sau lângă pereți antifoc. Se admite ca clădirile de tip bloc-container să se amplaseze în grupuri de maximum 6, pe o suprafață cu aria de maximum 600 m². Distanța dintre aceste grupuri de clădiri și de la ele până la alte construcții, chioșcuri etc., trebuie să fie minimum 15 m.

Au solicitat APLP nr. 54/39 și membrii acestuia Dimitriu Diana, Andronic Angela, Aproțchi Liliana, Vihor Elena, Corlăteanu Larisa recunoașterea ilegalității refuzurilor Consiliului mun. Chișinău nr. 21/2131 și nr. 21/3551-p din 30 decembrie 2015 cu anularea certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 349/15 din 22 iunie 2015, eliberat SRL „MAGVIUS-SP”.

Prin hotărârea din 05 aprilie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 06 aprilie 2016 și suplimentar la 31 mai 2016, avocatul Kovali Vladimir în interesele persoanelor fizice Dimitriu Diana, Andronic Angela, Aproțchi Liliana,

Vihor Elena, Corlăteanu Larisa a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 05 aprilie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 15 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de avocatul Kovali Vladimir în interesele persoanelor fizice Dimitriu Diana, Andronic Angela, Aproțchi Liliana, Vihor Elena, Corlăteanu Larisa. S-a casat integral hotărârea din 05 aprilie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, cauza fiind remisă spre rejudecare la Judecătoria Centru mun. Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 06 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea înaintată de APLP nr. 54/39 și membrii acestuia Dimitriu Diana, Andronic Angela, Aproțchi Liliana, Vihor Elena, Corlăteanu Larisa, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 23 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de avocatul Kovali Vladimir în interesele apelanților APLP nr. 54/39, Dimitriu Diana, Andronic Angela, Aproțchi Liliana, Vihor Elena, Corlăteanu Larisa, s-a casat hotărârea din 06 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre de admitere integrală a acțiunii. S-a recunoscut drept ilegale refuzurile Consiliului municipal Chișinău nr. 21/2131 și nr. 21/3551-p din 30 decembrie 2015 privind admiterea cererilor prelabile și anularea certificatului de urbanism pentru proiectare nr.349/15 din 22 iunie 2015 eliberat SRL „MAGVIUS-SP”. S-a anulat certificatul de urbanism pentru proiectare nr.349/15 din 22 iunie 2015 eliberat de administrația publică locală a municipiului Chișinău persoanei juridice SRL „MAGVIUS-SP” ca fiind un act administrativ ilegal în fond, emis contrar prevederilor Legii.

La adoptarea soluției sale instanța de apel a invocat că conform prevederilor art. 3 alin. (1) lit. d) și alin. (3) ale Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 09 iulie 2010, certificatul de urbanism pentru proiectare (anexa nr. 1) se elaborează și se emite în baza cererii, în care se indică locul amplasării imobilului/terenului și la care se anexează, în original și în copii, următoarele documente: acordul autentificat notarial al coproprietarilor de imobil/teren ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatării obiectului construit.

În cazul în care nu au fost anexate toate documentele prevăzute la alin. (1), emitentul va refuza primirea setului de documente la momentul depunerii cererii.

Conform art. 2 din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construire nr. 163 din 09 iulie 2010 certificat de urbanism pentru proiectare - act cu caracter reglementator, eliberat de către emitent, prin care se fac cunoscute solicitantului (beneficiarului) prescripțiile și elementele ce caracterizează regimul juridic, economic, tehnic și arhitectural-urbanistic al unui imobil/teren, stabilite prin documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului, și care permite elaborarea documentației de proiect.

Instanța de apel a menționat că în speță sunt relevante și dispozițiile art. 377 Codul civil, conform cărora proprietarii terenurilor vecine sau ai altor bunuri imobile învecinate, pe lângă respectarea drepturilor și obligațiilor prevăzute de lege, trebuie să

se respecte reciproc. Se consideră vecin orice teren sau alt bun imobil de unde se pot produce influențe reciproce.

De asemenea, art. 379 alin. (1) Codul civil stipulează, că proprietarul poate cere interzicerea ridicării sau exploatării unor construcții sau instalații, despre care se poate afirma cu certitudine că prezența și utilizarea lor atentează în mod inadmisibil asupra terenului său.

La fel, conform art. 15 alin. (2) lit. d) al Legii cu privire la formarea bunurilor imobile, la cererea de formare a bunului imobil se anexează acordul scris, după caz, al proprietarilor imobilelor adiacente care pot fi lezați în drepturi la formarea bunului imobil.

Astfel, instanța de apel a invocat că instanța de fond în mod arbitrar a concluzionat că eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 349/15 din 22 iunie 2015 nu le încalcă dreptul la proprietate reclamanților și, că la eliberarea acestuia s-au respectat principiile urbanistice, condițiile anti-incendiară și normele de construcție.

Or, având ca temei normele enunțate, APLP 54/39, locatarii Dimitriu Diana, Andronic Angela, Aprotchi Liliana, Vihor Elena, Corlăteanu Larisa, în calitate de proprietari ai imobilului din vecinătatea noii construcții sunt în drept să accepte sau să obiecteze împotriva influenței care poate afecta în mod inadmisibil asupra bunului imobil ce le aparține, prin ridicarea și exploatarea unei construcții sau instalații, cu afectarea rezistenței imobilului care le aparține.

De asemenea, instanța de apel a relatat că instanța de fond nu s-a expus nici într-un mod, privitor la eliberarea actului administrativ contestat cu încălcarea normelor și regulamentelor guvernamentale și departamentale ce reglementează situația, anterior enumerate, ce se referă la distanțe, securitatea antiincendiară, limitarea iluminăției ș.a.

La 27 aprilie 2018 Consiliul municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural, și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Mai mult ca atât, instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 377 Cod civil, art.379 Cod civil cât și art.15 alin.(2) lit.d) din Legea cu privire la formarea bunurilor imobile, or, în speță indică recurenții că este contestat un act permisiv de construire nu un act de formare a unui bun imobil.

La 07 iunie 2018 Societatea cu răspundere limitată „MAGVIUS-SP”, reprezentată de avocatul Chetrușca Viorel a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, încetarea cauzei în partea în care se solicită recunoașterea ilegalității refuzurilor Consiliului municipal Chișinău nr.21/2131 și nr.21/3551-p din 30.12.2015 și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului Societatea cu răspundere limitată „MAGVIUS-SP”,

reprezentată de avocatul Chetrușca Viorel și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, indicând că instanța de apel la emiterea deciziei nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei în fond și a interpretat eronat normele de drept material. Consideră că instanța de apel a ignorat prevederile art.6&1 CEDO.

În ce privește recunoașterea ilegalității refuzurilor Consiliului municipal Chișinău nr. 21/2131 și nr. 21/3551-p din 30 decembrie 2015, recurentul a indicat că constatarea ilegalității refuzului nu constituie obiect al contenciosului administrativ în sensul art.3 a Legii contenciosului administrativ.

La 07 iunie 2018, avocatul Kovali Vladimir în interesele APLP nr. 54/39, Dimitriu Diana, Andronic Angela, Aproțchi Liliana, Vihor Elena, Corlăteanu Larisa a depus referință prin care a solicitat declararea recursului depus de Consiliul municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău ca fiind inadmisibil.

La 15 iunie 2018, avocatul Kovali Vladimir în interesele APLP nr. 54/39, Dimitriu Diana, Andronic Angela, Aproțchi Liliana, Vihor Elena, Corlăteanu Larisa a depus referință prin care a solicitat declararea recursului depus de Societatea cu răspundere limitată „MAGVIUS-SP”, reprezentată de avocatul Chetrușca Viorel ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei integrale la 04 aprilie 2018 (f.d.64, vol.II), însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia. Prin urmare, recursurile declarate la data de 27 aprilie 2018 și 07 iunie 2018 se consideră a fi depuse în termen.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile

prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Consiliul municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău și de Societatea cu răspundere limitată „MAGVIUS-SP”, reprezentată de avocatul Chetrușca Viorel, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursurile declarate de Consiliul municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău și de Societatea cu răspundere limitată „MAGVIUS-SP”, reprezentată de avocatul Chetrușca Viorel, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă,

completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Consiliul municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău și de Societatea cu răspundere limitată „MAGVIUS-SP”, reprezentată de avocatul Chetrușca Viorel.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru